

darni „Magnificat“, ki zaključuje prvi del oratorija, ali na razkošni „Jucundare“ in „Christum natum“, mogočni „Jesu Redemptor“ ter zaključni „Gloria“, s katerega v pianissimo, kakor v višavah vztrepetajocih zvokih se zakončuje delo. V zbornem skladanju dominira moč Perosijeve umetnosti, v zborih njegovih se kristalizuje veliki talent njegov.

Kot skladatelj, ki mu je do tega, da druží po zborih pomešane solistovske partije, to je oratorija epični del, po modernem vzoru ob simfoniškem orkestralnem skladanju v organsko celoto, uporablja Perosi kaj izdatno orkester kot vse dele družéči činitelj. Modernist v tem oziru se kaže Perosi kot orkestrski skladatelj dobrega poznavatelja novodobnih uspehov simfoniške skladbe, vendar pa zaostaja tu njegova moč za ono, ki ga tako dično usposablja za zbornskega skladatelja. To nerazmerje je krivo, da budi delo v celoti vtisk neke razkosanosti. Perosi ne vzmore kot simfonik v svojem „Rojstvu“ one višine, da bi ustvaril velike, enotne slike, drobi se mu marveč znanje v subtilnostih nadrobnega slikanja.

Proizvedba oratorija pod vodstvom koncertnega mojstra g. Mateja Hubada je pričala o izredno vestnem študiju, ki se je naklonil v prid skladateljevemu delu. Bilo je nekaljeno veselje, uživati prelest zborov, ki so v veličastvu širno in mehko se razlivajočih glasovnih valov se razlegali raz oder po prostranosti velike dvorane v „Unionu“, ki jo odlikuje za take koncerte znamenita akustika. In ni bil zaman delu naklonjeni trud, saj je bila dvorana pri obeh uprizoritvah do zadnjega prostora polna občinstva. Orkestralno vlogo je absolviral z umetniško fineso orkester „Slovenske filharmonije“, solistovske partije pa glasovno izbrani kvartet Nordgartova-Peršlova-Soeser-pl. Vulakovič. Naj bodi prav poslednji kot interpret velike vloge pripovedovalčeve posebno pohvaljen!

Dr. Vl. Foerster.

Gledišče.

Slovensko gledišče. A. Drama. Dne 28. januarja in 2. februarja popoldne se je ponovila „Simona“, a zadnjega dne zvečer uprizorila prvič na našem odru veseloigra v treh dejanjih „Vroča tla“, spisal V. Stech — dobra satira, ki zadene semtertja v živo. — Dne 11. in 13. so igrali doslej našemu občinstvu še neznanu francosko burko v treh dejanjih „Sladkosti rodbinskega življenja“ (Les joies du foyer), spisal M. Hennequin. V burki je dokaj srečnih domislekov, ki učinkujejo tem bolj, ker čutimo navzlic vsem pretiravanjem, da se kopira v njej resnično življenje. Zadnje dejanje je seveda dolgovezno. Prav očitno je, da pisatelj ne ve, kako bi končal, a naposled konča siloma. — Dne 21. februarja se je uprizorila po daljšem premoru Schönthanova burka „Ugrabljene Sabinke“, na pustni torek pa „Charleyeva tetka“. — Dne 25. februarja so se ponovili Govekarjevi „Legijonarji“.

B. Opera in opereta. Zadnji čas nam je prinesel lepo operno novost, Massenetovega „Wertherja“, o katerem poroča drug naš poročevalec. Peli so s prav lepim uspehom to opero dne 30. januarja, 5. in 9. februarja. — Drugo operno noviteto „Mascotte“ (Srečonosna vila), francoski spisala H. Duru in A. Chinot, uglasbil Emund Audran, so peli dne 16. in 19. februarja. Dasi delo ni kdovekaj duhovito in je bilo bržčas uprizorjeno posamezni igralki na ljubo

— nevaren eksperiment — vodstvu gledišča spričo dejstva, da so se predpustnemu času vedno delale koncesije in se bodo tako pri nas kot drugje, vendar ne moremo zameriti, da je seglo baš po njem. Sicer ne bi bilo škodilo, če bi se bilo to in ono izpustilo, a tolažilo nas je to, da se je često še bolj grešilo zoper zdravi okus! — Na Svečnico zvečer se je pela četrtrič opereta „Girofle-Giroflá“, dne 7. februarja še enkrat „Carmen“, a dne 21. februarja popoldne „Zrinjski“. — Dne 27. febr. pa sta se peli prvič v sezoni Mascagnijeva opera „Cavalleria rusticana“ in Leoncavallova opera „Glumači“.

Dr. Fr. Zbašnik.

Jules Massenet: Werther. Goethejev svetovnoznani Werther je po Massenetovi prelepi operni skladbi dobro znan tudi muzikalnemu svetu, ki ga jako rad vpoštevata. Massenet je pač po svojem za fino, sladko, noblese polno muzikalnost usposobljenem talentu nekako poklican, da je baš on uglasbil mehko, ki je iščemo v Wertherjevi tragediji. Par bi mu utegnil biti le Čajkovski, s katerim ga veže umetniško sorodstvo, ki se nam javlja v Massenetovi glasbi tuintam, zlasti v vzornem izražanju ženske duše in ženskega srca. Zato je pač ravno tretje dejanje višek operi „Werther“, kjer se razkrije Lottino bitje v vseh potezah njenih ženskih lasnosti in ko dajejo dramatiški se stopnjujoče markantne situacije vpogled v boj, ki divja v njeni duši. Take situacije prijajo Massenetu, v njih najde ono, kar mu da vzklicati najboljšega, najnežnejšega v nežnem. Tehnično težavna zahteva opera Werther najskrbnejše priprave. V njej je orkester skrajno samosvoj; pevcu ne daje skoro nikakršne zaslombe, primoran je zanašati se na samega sebe. Uspeh predstave je zato odvisen od momentnega razpoloženja kakor kapelnikovega tako orkestrovega in solistov. To je tudi vzrok, da ni bil uspeh vsem reprizam enak. Prvenstvo med solisti gre gospodični Šipankovi kot inteligentni, znameniti interpretinji Lottine vloge, posebnega priznanja je vredna tudi gospodična Thalerjeva, ki je kot Zofija podala skrbno naštudirano partijo, v kateri je prišel njen glas do popolne veljave. Naslovna vloga Wertherja je dala uspeli g. Fiali kot liričnemu tenorju odlične vrednosti. Manjša vloga Alberta je bila poverjena izbornemu baritonistu g. pl. Vulakoviću.

Dr. Vl. Foerster.

Med revijami.

Izdanja „Društva hrvatskih književnika“ v Zagrebu. To društvo si je za l. 1909. sestavilo velik književni program, ki obeta za neverjetno nizko ceno obilo štiva. Izdajalo bo namreč: 1. (kakor doslej) svojo veliko mesečno revijo „Savremenik“, ki smo ga na tem mestu že večkrat omenjali. (Naročnina kakor doslej 12 K, za dijake in učitelje 10 K.) 2. Priredilo bo redno vsako leto izdajo šesterih knjig, obsegajočih sodobno hrvaško beletristiko, na 60 polah, v prednaročbi za 9 K. — „Savremenikovi“ naročniki pa dobe „Savremenik“ in teh šestero knjig za znižano ceno 18 K. (Društveni člani pa celo za le 12 K.) 3. Društvo bo objavljalo tudi izredna izdanja, književna in umetniška; ta bodo dobivali naročniki na ono dvoje publikacij za polovično, „Savremenikovi“ naročniki za $\frac{3}{4}$ ceno. — To je veliko podjetje, ki kaže mnogo poguma. Ker slovstva ni nikoli preveč in ker bogatost produkcije tudi poveča konsum, zato je želeti veliki akciji omenjenega društva povoljnega uspeha. Dolga vrsta hrvatskih književnikov je